

gaaende geistlige Talere har hørt fremsat en Grundføtning, som jeg er fuldkomment enig med dem i, medens jeg er aldeles uenig med dem i de Følgeslutninger, som de deraf have ubledet. Den Grundføtning, som blev fremhævet, er den: at Forældrene have Ret til efter deres egen Overbeviisning at lade Børnene nyde den religiøse Underviisning og Opdragelse, som de ansee for rigtig. Denne Grundføtning bør man holde paa, saa meget mere som den er i fuldkommen Overensstemmelse med Grundloven; men, idet man nu har anført denne Grundføtning om Forældres Berettigelse til, uden Indblanding af Staten, selv at bestemme deres Børns religiøse Opdragelse, da har man ogsaa forudsat, at dette skulde gjælde om Forældre af blandede Ægtefæber; og der er fremhævet, at det ægtefæbelige religiøse Samliv havde en saadan Betydning — som jeg ingenlunde nægter — at Børnene vilde forqvæles, dersom Staten sagde: at Børnene skulde opdrages i een Religion, medens det huuslige religiøse Samliv med Forældrene førte dem hen til en anden Religion, idet Børnene herved vilde komme i en mislig Stilling, mellem den af Staten paabudne religiøse Opdragelse, og den, som Forældrenes huuslige Samliv medførte. Men alt Dette gjælder kun, hvor Forældrene ere enige i religiøs Henseende; derimod forholder det sig ganske anderledes, hvor Forældrene ikke ere enige og ikke kunne forudsættes at være enige, nemlig, naar Ægtefæb indgaaes af Bøjskere af forskellige Religionsfællesskaber, uden at den Ene endnu har omvendt den Anden, eller udøvet en saadan religiøs Indflydelse paa den Anden, at han ligesom har draget Ægtefællen over til sin religiøse Anskuelse. Hvor nu dette finder Sted, der have Forældrene, saa at sige, afgivet en religiøs huuslig Fællestæring. De kunne ikke enes om noget religiøst huusligt Samfund; de staae som Plus og Minus mod hinanden. Den Ene gaaer i religiøs Henseende i een Retning, den Anden i en anden; og saaledes er dette Huus i religiøs Henseende at erklære som bankerot, idet den ene af Forældrene trækker til den ene Side, den anden til den anden. Nu mener jeg, at det maa indtræde, hvad der i lignende Tilfælde er udtalt i Grundloven. Der staaer

namlig: at, naar Folk ikke kunne forsørge sig selv, skulle de nyde Understøttelse af Staten; kunne Forældrene ikke forsørge deres Børn, give dem Klæder og Føde, da træder Staten til og forsørger dem. Ligeledes: saalange Forældrene selv kunne lade deres Børn undervise, da har Staten Intet dermed at gjøre; men, naar Staten seer, eller Forældrene erklære, at de ikke kunne give Børnene en tarvelig Underviisning, da henvises disse til fri Underviisning i Folkeskolen. Foruden Mad, Drikke og, om jeg saa maa sige, verdslig Underviisning har Staten ogsaa erkjendt, at det religiøse Livs Udvikling ikke i den ene eller anden Confession, men i Almindelighed, er et Gode. Ligesom altsaa Staten, naar Forældrene sige: jeg kan ikke føde mine Børn, svarer: ja, jeg skal føde dem for dig; og naar Forældrene sige: jeg kan ikke faae mine Børn underviste, svarer: ja, jeg skal undervise dem for dig; saaledes ogsaa i det foreliggende Tilfælde. Her sige Forældrene i Virkeligheden — idet de ikke kunne enes om en fælles huuslig religiøs Anskuelse, og den Ene staaer imod den Anden — de sige: vi ere i religiøs Henseende gaaede fallit, og derfor bør Staten træde til. Men hvad skal nu Staten gjøre i dette Tilfælde? Staten staaer upartisk imellem de forskellige Kirker, og i det Tilfælde, at Forældrene kunne enes indbyrdes om, at de ville have deres Barn opdraget i den mosaiske eller den evangeliske eller en anden Religion, da mener jeg, Staten bør erklære: gjør for mig, som I vil, naar I blot begge To ere enige. Men, kunne de ikke enes derom, da bør Staten træde til. I hvilken Confession bør nu Staten vælge at lade disse Børn opdrage? Naabenbar i den, om hvilken det er antydnet i Grundlovens § 3, at Staten anseer den for den Confession, som forholdsvis er bedst fækket til at samvirke med den til Opnaaelsen af Statens Niemed, nemlig den evangelisk-lutheriske, som er den danske Folkekirke og som saadan understøttet af Staten. — Jeg troer, at heraf følger for det Første, Statens Berettigelse til, i det Tilfælde, at Forældrene erklære sig for fallit med Hensyn til deres religiøse huuslige Samliv, at træde imellem; og, naar Staten da er traadt imellem, saa veed jeg ikke, hvilken anden Kirke